

Jaarverslag 2007

Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

Justitie

Erkenningscommissie

Gedragsinterventies Justitie

Inhoudsopgave

Voorwoord door de voorzitter	2
1. Inleiding: de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie	4
2. Toetsingen in 2007	6
2.1 Uitkomsten van de toetsingen	6
2.2 Ontwikkelingen	7
3. Advisering	9
4. Communicatie	10
5. De Erkenningscommissie in internationaal perspectief	11
6. Aanbevelingen	20
6.1 Aanbevelingen 2007	20
6.2 Aanbevelingen 2006 nog steeds actueel	21
7. Summary	22

Bijlagen

Bijlage 1: Instellingsbesluit	24
Bijlage 2: Overzicht functies en relevante nevenactiviteiten voorzitter en leden	27
Bijlage 3: Kwaliteitscriteria	30
Bijlage 4: Organisaties die gedragsinterventie bij de Erkenningscommissie kunnen indienen	31
Bijlage 5: Overzicht van alle tot en met 31 december 2007 beoordeelde gedragsinterventies	32
Bijlage 6: Beschrijving van alle tot en met 31 december 2007 (voorlopig) erkende gedragsinterventies	33

Voorwoord

Voor u ligt het derde jaarverslag van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. Het jaar 2007 is in meerdere opzichten een memorabel jaar geweest voor de Erkenningscommissie en het veld dat zij bedient.

Zo heeft de Erkenningscommissie voor het eerst haar volledige vertrouwen kunnen uitspreken over een aantal gedragsinterventies. Twee gedragsinterventies afkomstig uit het jeugdveld en één gedragsinterventie voor volwassenen kregen de beoordeling 'Erkend'. Tot mijn vreugde heb ik bemerkt dat dit gegeven een stimulans is voor hen die gedragsinterventies (laten) ontwikkelen en ter beoordeling indienen. Tegelijkertijd constateer ik hier dat we nu een nieuwe fase zijn ingegaan: naast het ontwikkelen en beschrijven van goed onderbouwde gedragsinterventies zal de aandacht nu ook moeten uitgaan naar de integere uitvoering ervan. Dat zal van de zijde van de uitvoerende organisaties en het ministerie van Justitie de nodige aandacht vragen. Daarnaast moet begonnen worden met het onderzoek dat inzicht geeft in de daadwerkelijke effectiviteit van de erkende gedragsinterventies.

Ook in een ander opzicht is het jaar 2007 markant te noemen. De 'Gedragsbeïnvloedende maatregel' is aan het eind van het verslagjaar door de Eerste en Tweede Kamer aanvaard. Deze gedragsmaatregel wordt ingevuld met een programma dat is gericht op het ombuigen van het criminele gedrag van de individuele jongere. Naar ik heb begrepen, mogen in de toekomst alleen gedragsinterventies die zijn erkend door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie, als strafmodule worden opgelegd. De Erkenningscommissie is zich hierdoor eens te meer bewust van haar verantwoordelijke taak, namelijk het toetsen van gedragsinterventies op hun recidiveverminderend effect. Daarbij moet worden aangetekend dat in de jeugdzorg nog wat misverstanden lijken te bestaan over het beoordelingsdomein van de Erkenningscommissie. Het gaat de Erkenningscommissie om een heel specifiek onderdeel binnen de totale jeugdzorg, namelijk de effectiviteit van afzonderlijke gedragsinterventies die als hoofddoel hebben bij te dragen aan het terugdringen van het delictgedrag. Kwalitatief goede interventies vormen een onderdeel van de algehele kwaliteit die door de jeugdzorg geleverd wordt.

De Erkenningscommissie heeft in 2007 afscheid genomen van mw. dr. G.H.M.M. (Sineke) ten Horn, die haar nieuwe functie als Eerste Kamerlid niet verenigbaar achtte met haar werk als voorzitter van de Erkenningscommissie. Mevrouw Ten Horn heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt bij de totstandkoming van de Erkenningscommissie. Vervolgens heeft ze als voorzitter de werkwijze van de commissie vormgegeven en haar naar buiten toe gepresenteerd. Dit heeft ze op uitstekende wijze gedaan. Ik zal haar werk naar mijn beste vermogen voortzetten. Het is mogelijk dat op termijn de Erkenningscommissie op enigerlei wijze betrokken gaat worden in het veld van de forensische zorg. Ik heb de bewindslieden van Justitie aangeboden de mogelijkheden hiervoor te willen onderzoeken.

Elk jaar worden er in het verslag direct betrokkenen aan het woord gelaten om iets te vertellen over hun rol en hun ideeën met betrekking tot gedragsinterventies. Dit jaar hebben wij een aantal vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie en de Zittende Magistratuur gevraagd hun licht te laten schijnen over het onderwerp. De gedragsinterventies die de Erkenningscommissie beoordeelt worden immers in het kader van het strafrecht uitgevoerd. Officieren en rechters hebben daarin een centrale rol.

Rest mij tot slot de commissieleden en de medewerkers van het bureau hartelijk te bedanken voor hun inzet voor en betrokkenheid bij de Erkenningscommissie gedurende het afgelopen jaar.

Prof. dr. Willem van Tilburg
Voorzitter

1. Inleiding

Leden en medewerkers van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie van rechts naar links:

Dr. G.H.M.M ten Horn (voorzitter tot 12 juni 2007)

Dr. Leonieke Boendermaker

Prof. dr. mr. Catrien Bijleveld

Prof. dr. Peter van der Laan

Prof. dr. Ruud Bullens

Prof. dr. Guus van Heck

Prof. dr. Jo Hermanns

Drs. René Poort

Prof. dr. Paul Emmelkamp

Prof. dr. Pier Prins

Prof. dr. Stefan Bogaerts

Dr. Erik Bulten

Drs. Thijs van der Heijden MBA (hoofd bureau en secretaris)

Drs. Janneke Kramers (beleidsmedewerker bureau)

Niet op deze foto: prof. dr. W. van Tilburg (voorzitter vanaf 12 juni 2007)

De Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie

De Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie beoordeelt de kwaliteit van gedragsinterventies voor jeugdigen en volwassenen. Van goedgekeurde interventies mag worden verwacht dat zij recidive verminderen of voorkomen. Zo levert de Erkeningscommissie een bijdrage aan een veiliger Nederland.

Onder een gedragsinterventie wordt verstaan een programmatisch en gestructureerd geheel van methodische handelingen gericht op het beïnvloeden van iemands gedrag of omstandigheden, met als doel het voorkomen van recidive.

De Erkeningscommissie heeft naast het beoordelen van gedragsinterventies nog twee taken: het adviseren over de effectiviteit van gedragsinterventies aan de minister van Justitie en het communiceren over de activiteiten van de commissie (*zie Bijlage 1, Instellingsbesluit*)*.

De commissie voert deze taken uit met een zo groot mogelijke zorgvuldigheid en deskundigheid. Zij neemt daarbij een onafhankelijke positie in: de commissie laat zich bij de beoordeling van gedragsinterventies slechts leiden door de haar gegeven kwaliteitscriteria, die zijn vastgesteld door het ministerie van Justitie (*zie Bijlage 3, Kwaliteitscriteria*).

Inhoudelijke deskundigheid behoort tot de rolopvatting van de Erkeningscommissie. Met het oog hierop is in de Erkeningscommissie relevante wetenschappelijke kennis (bijvoorbeeld uit de criminologie, psychologie, pedagogiek en onderzoeksmethodologie) samengebracht met kennis over de uitvoeringspraktijk.

De voorzitter en leden participeren op persoonlijke titel. Met het oog op transparantie zijn de nevenactiviteiten in kaart gebracht en op de website opgenomen (*zie Bijlage 2, Overzicht voorzitter en leden, functies en relevante nevenactiviteiten*). Er is een verschoningsprocedure.

Een bureau - bestaande uit twee medewerkers - ondersteunt de commissie bij het uitvoeren van haar taken. Daarnaast ondersteunt dit bureau de indienende organisaties bij het indienen van gedragsinterventies en informeert zij de minister en de staatssecretaris van Justitie over de voortgang. De secretaris van de Erkeningscommissie is hoofd van het bureau.

Het ministerie van Justitie heeft een aantal instellingen aangewezen die gedragsinterventies ter beoordeling aan de Erkeningscommissie kunnen indienen. Deze zijn in bijlage 4 opgenomen.

In 2007 heeft de commissie vijftien keer een gedragsinterventie beoordeeld. Zij heeft één adviesaanvraag gekregen. Ook heeft ze haar communicatietask verder voortgezet.

* In eerdere jaarverslagen wordt uitgebreider ingegaan op de taken en reikwijdte van de opdracht van de commissie: zie www.justitie.nl/erkeningscommissie, pagina Documenten.

2. Toetsingen in 2007

De Erkenningscommissie kwam in 2007 bijeen op 13 maart, 11 juni, 9 oktober en 11 december om de ingediende interventies te beoordelen. Zij heeft in totaal vijftien keer een verzoek voor toetsing ontvangen. De commissie heeft alle verzoeken in behandeling genomen.

2.1 Uitkomsten van de toetsingen

In 2007 zijn drie gedragsinterventies volledig erkend. Ook werden drie gedragsinterventies voorlopig erkend. Zeven gedragsinterventies kregen het oordeel 'Niet erkend, verdere uitwerking gewenst', of het oordeel 'Niet erkend'. Twee interventies werden twee keer beoordeeld.

De Erkenningscommissie kan aan een gedragsinterventie de status 'Erkend' of 'Voorlopig erkend' toekennen.

- **Erkend:** Een programma krijgt de status 'Erkend' als het aan alle kwaliteitscriteria voldoet. De status 'Erkend' is geldig voor een periode van vijf jaar. Hierna kan het programma opnieuw aan de Erkenningscommissie worden voorgelegd. Dan neemt de commissie ook de gebleken effectiviteit onder de loep.
 - **Voorlopig erkend:** Een voorlopig erkende gedragsinterventie voldoet nog niet aan alle kwaliteitscriteria. De Erkenningscommissie heeft echter voldoende vertrouwen in de recidiveverminderende werking van de interventie en verwacht dat met enkele noodzakelijke aanpassingen een effectieve interventie ontstaat. De status 'Voorlopig erkend' is geldig voor een periode van twee jaar en kan in principe niet worden verlengd.
- De Erkenningscommissie kan een ingediende gedragsinterventie ook als 'Niet erkend, verdere uitwerking gewenst', of als 'Niet erkend' beoordelen. In die gevallen voldoet de interventie (nog) onvoldoende aan de kwaliteitscriteria.
-

De volgende interventies zijn in 2007 volledig erkend:

- **Agressieregulatie op Maat:** dit is een intramurale training voor jongens en meisjes van 16-21 jaar die reactieve en/of proactieve agressie vertonen. Het primaire doel van de training is het verbeteren van de zelfregulatie.
- **Tools4U:** dit programma is bedoeld voor jongens en meisjes van 12 tot en met 17 jaar. Jongeren leren cognitieve en sociale vaardigheden om voor hen risicovolle situaties op een pro-sociale wijze op te lossen. In de plus-variant (Tools4U+) worden enkele opvoedingsvaardigheden van de ouders versterkt. Tools4U kan als taakstraf worden opgelegd.
- **Training voor Cognitieve Vaardigheden (CoVa):** in deze training leren volwassen justitiabelen nieuwe denkvaardigheden aan, waardoor ze eerst nadenken en dan pas handelen. De CoVa had in 2005 al de status voorlopig erkend gekregen. Bij herindiening in 2007 werd de CoVa erkend.

De in 2007 voorlopig erkende interventies zijn:

- **Buitenprogramma Work-Wise:** dit is een integraal onderdeel van de Work-Wise methode en is gericht op het begeleiden van jongeren voor, tijdens en na hun terugkeer in de maatschappij vanuit een (justitiële) jeugdinstelling. Het doel is het behouden van een passende opleiding, stage- of werkplek.

- **Multisysteem Therapie:** dit is een intensieve, ambulante behandelingsmethode gericht op jongeren met ernstig antisociaal en delinquent gedrag, die op het punt staan om uit huis geplaatst te worden. Door het sociale systeem rond een jongere te versterken in probleemoplossende en opvoedkundige vaardigheden wordt de jongere gestimuleerd zijn/haar gedrag te veranderen.
- **Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer:** dit programma biedt hulp aan jongeren van 16 t/m 23 jaar die terugkeren uit een justitiële jeugdinstelling. Het werkt op vrijwillige óf gedwongen basis met jongeren van wie het delictgedrag samenhangt met antisociale denkpatronen, gedragsproblemen en vaardigheidstekorten. De interventies worden uitgevoerd in de eigen leefomgeving van de jongere.

In bijlage 5 staat een totaaloverzicht van alle tot en met 31 december 2007 beoordeelde gedragsinterventies. Bijlage 6 bevat een korte beschrijving van alle interventies die tot en met 31 december 2007 (voorlopig) zijn erkend: drie erkende en acht voorlopig erkende interventies.

2.2 Ontwikkelingen

In 2007 heeft de Erkenningcommissie voor het eerst haar vertrouwen kunnen uitspreken over een aantal gedragsinterventies. Hiermee is een nieuwe fase aangebroken, waarin het niet alleen aankomt op het ontwikkelen en goed beschrijven van gedragsinterventies, maar ook op de juiste uitvoering en de effectevaluatie ervan.

Er werden twee gedragsinterventies voor volwassenen ter herbeoordeling aangeboden. Beiden waren al eerder ingediend. De Training Cognitieve Vaardigheden (CoVa) kreeg bij de herbeoordeling in 2007 de status 'Erkend'.

Uit het jeugdveld heeft de commissie in 2007 dertien verzoeken voor beoordeling ontvangen. Dit heeft geleid tot twee volledig erkende gedragsinterventies en drie voorlopig erkende interventies. Daarmee is sprake van een verbetering in resultaat ten opzichte van 2006. Indieners uit het jeugdveld dienden toen acht keer een interventie in, waarvan één gedragsinterventie voorlopig erkend werd en geen van de gedragsinterventies volledig kon worden erkend.

Worden de beoordelingen aan de hand van de afzonderlijke criteria vergeleken met die van 2006, dan blijkt het algemene beeld min of meer gelijk te zijn als in 2006. Net zoals in 2006 het geval was, voldeden in 2007 de ingediende gedragsinterventies redelijk tot goed aan criterium 3 (*Dynamische criminogene factoren*), criterium 5 (*Vaardigheden en protectieve factoren*), criterium 7 (*Motivatie en betrokkenheid*) en criterium 9 (*Programma-integriteit*). Op criterium 1 (*Theoretische onderbouwing*), criterium 2 (*Selectie van justitiabelen*), criterium 4 (*Effectieve behandelmethoden*), criterium 6 (*Fasering, intensiteit en duur*), criterium 8 (*Continuïteit*) en criterium 10 (*Evaluatie*) scoorden de gedragsinterventies evenals in 2006 beneden de norm.

Wat betreft criterium 2 (*Selectie van justitiabelen*) constateert de commissie een aantal veel voorkomende tekortkomingen. Zo is de validiteit en de betrouwbaarheid van gebruikte selectie-instrumenten dikwijls onduidelijk. Ook zijn de afbreekwaarden die worden gehanteerd voor wel of geen deelname aan een interventie vaak niet duidelijk geformuleerd. De commissie kan uit de beschrijvingen dikwijls niet opmaken bij welke jongeren welke selectie-instrumenten worden toegepast. Tot slot is de plaats van de gehanteerde selectie-instrumenten in de hele selectieprocedure vaak niet geprotocolleerd.

Met betrekking tot criterium 8 (*Continuïteit*) is het de commissie opgevallen dat er in het gehele veld, maar vooral in het jeugdveld wel aandacht is voor (*volgtijdelijke*) continuïteit voor zover het overdracht van justitiabelen van de strafinstellingen naar het ambulante werk betreft, maar dat er maar erg weinig interventies zijn die inhoudelijk doorlopen van strafinrichting naar de eigen leefsituatie. Er is dus wel zorgcontinuïteit, maar het ontbreekt vaak aan interventiecontinuïteit. Het lijkt alsof iedere werksoort voornamelijk zijn eigen type interventies uitvoert. Dat vermindert de effectiviteit. Of positief geformuleerd: justitiabelen hebben veel meer aan een interventie als die niet alleen hun persoonlijk functioneren (*tussen de oren*) verandert, maar hen ook leert dit in de gewone wereld toe te passen en daar de sociale context bij te betrekken.

Het doet de Erkeningscommissie deugd, dat er, conform de aanbeveling gedaan in het vorige jaarverslag, extra onderzoekscapaciteit beschikbaar is gekomen voor het opstellen van onderzoeksdesigns ten behoeve van de evaluatie van gedragsinterventies (*criterium 10*). Dit heeft al geleid tot een voor de Erkeningscommissie acceptabel onderzoeksplan voor de Training Cognitieve Vaardigheden.

Alle aangeboden gedragsinterventies konden worden beoordeeld. De Erkeningscommissie heeft zich in 2007 bij geen van de verzoeken voor beoordeling niet-ontvankelijk hoeven te verklaren, terwijl dit in 2006 twee keer het geval was. Zij trekt daaruit de conclusie dat het voor de indieners duidelijker wordt waarover de Erkeningscommissie wel en vooral ook niet gaat.

Tot slot heeft de Erkeningscommissie met enige verbazing kennis genomen van het feit dat de gedragsinterventie 'Equip' zal worden uitgevoerd als basismethodiek in justitiële jeugd-inrichtingen. Equip is twee keer ter beoordeling bij de Erkeningscommissie aangeboden en is vooralsnog niet erkend. Reden hiervoor is dat onvoldoende wordt gekeken naar de passendheid van deze interventie voor de jongeren die instromen (*one size fits all benadering*). Door Equip als basismethodiek te bestempelen wordt het probleem van het ontbreken van een selectie niet opgelost. En ook voor basismethodieken geldt, volgens de commissie, dat moet worden ingespeeld op de specifieke kenmerken van de jongeren.

3. Advisering

In augustus 2007 heeft de Erkenningscommissie van het ministerie van Justitie het verzoek gekregen advies uit te brengen over het 'Landelijk Kader Instrumentarium Jeugdstrafrecht'. Het doel van het Landelijk Kader is onder meer het bevorderen van passende strafrechtelijke interventies in de jeugdstrafrechtsketen, de samenwerking tussen de ketenpartners en aangrenzende domeinen te bevorderen en eisen te stellen aan de te gebruiken instrumenten. Dit Landelijk Kader is opgesteld in opdracht van het ministerie van Justitie.

De Erkenningscommissie heeft het adviesverzoek in behandeling genomen, omdat het Landelijk Kader raakt aan een belangrijk kwaliteitscriterium dat de Erkenningscommissie hanteert bij haar beoordeling: selectie van justitiabelen voor deelname aan een interventie. Een goed doordachte gedragsinterventie kan namelijk minder effectief, ineffectief of misschien zelf schadelijk zijn als deze wordt aangeboden aan personen voor wie deze niet bestemd is.

Het Landelijk Kader heeft echter een veel breder toepassingsgebied. Beslissingen die betrekking hebben op het juridisch kader, keuze voor straf, risicobeheersing en op aanvullende zorg vallen buiten het aandachtsgebied van de Erkenningscommissie.

Het advies, dat aan het eind van dit verslagjaar nog niet afgerond was, zal tegen deze achtergrond worden opgesteld.

De Praktijk#1

Frans Vluggen
Strafrechter, Maastricht

Creatiever werken om mensen weer op de rails te krijgen

Gedragsinterventies zullen als onderdeel van de voorwaardelijke straf een steeds belangrijker rol spelen, verwacht Frans Vluggen, strafrechter in Maastricht en betrokken bij het project Optimalisering voorwaardelijke sanctietoepassing. Hij vindt het alleen daarom al goed dat wetenschappers onderzoeken welke effecten de verschillende methodes hebben en welke interventies werken of niet. Maar erkenning alleen zegt niet zoveel, vindt Vluggen.

‘Het effect dat met een gedragsinterventie wordt bereikt, is bijzonder afhankelijk van de persoon van een reclasseringsmedewerker of begeleider. Je kunt wel van alles opzetten en trainingen certificeren, maar als het ergens in de communicatie stoort, schiet je met erkenning weinig op.’

De meeste gedragsinterventies waarmee Vluggen te maken heeft, zitten verpakt in het advies van de reclassering over de mogelijke invulling van een bijzondere voorwaarde. ‘Daarin staat dan bijvoorbeeld dat een ambulante begeleiding door een forensische kliniek wordt geadviseerd met speciale aandacht voor verslavingsproblematiek, of agressiebeheersing’, legt de rechter uit. Het komt weinig voor dat bestaande gedragsinterventies expliciet worden genoemd in een advies. Toch weet Vluggen wat er zoal op de menukaart van de reclassering staat, en welke gedragsinterventies de commissie inmiddels heeft erkend. ‘Mij is opgevallen dat je de opname in een kliniek, die als bijzondere voorwaarde toch regelmatig wordt opgelegd, nergens als gedragsinterventie terugziet. Intensieve therapeutische begeleiding kan echter ook helpen om iemands delictgedrag aan te pakken. Misschien dat zich hier de waterscheiding tussen justitiële en andere gedragsinterventies wreekt.’

Vluggen gelooft in het positieve effect dat bepaalde gedragsinterventies kunnen hebben. ‘De samenleving vaart er wel bij als daders in staat worden gesteld hun gedrag te veranderen, en dat ook echt doen.’ Zonder op de stoel van de gedragswetenschappers te willen gaan zitten, vindt hij het belangrijk de bestaande mogelijkheden om iemands problemen aan te pakken optimaal te benutten. ‘Ik probeer bij politierechterzittingen vaak te weten te komen wat er echt aan de hand is. De wet verplicht ons ook oog te hebben voor de persoon van de verdachte. Iemand die bij herhaling dronken op een brommer rijdt, kan ik het rijbewijs ontzeggen. Ik kan ook informeren of hij een alcoholprobleem heeft en daaraan iets zou willen doen met behulp van de reclassering. Een beetje bemoeizorg kan helpen. En als iemand niet meewerkt aan een bepaalde interventie, zou de mogelijkheid moeten bestaan om de begeleiding bijvoorbeeld te intensiveren. Ik denk dat er creatiever kan worden gewerkt om mensen weer op de rails te krijgen. De bestaande instrumenten zouden beter op elkaar afgestemd moeten zijn. Wij als rechters kunnen daarvoor het kader aangeven, reclassering en OM zullen dat nader moeten invullen.’

De Praktijk#2

Jolande Calkoen-Nauta

Rechter, Breda

Toets de uitvoering en meet effecten van erkende interventies

Hoe? Dat is volgens Jolande Calkoen-Nauta de belangrijkste vraag als het gaat over de gedragsbeïnvloedende maatregel die sinds 1 februari 2008 van kracht is. Calkoen-Nauta is rechter in Breda, voorzitter van de werkgroep jeugd van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, en parttime gedetacheerd bij de afdeling Ontwikkeling van de Raad voor de rechtspraak. Ze is al jaren als kinder- en jeugdrechter werkzaam. 'Hoe zorg je ervoor dat een jongere een positieve plaats krijgt in de maatschappij en hoe stem je de daarvoor benodigde zorg en straf op elkaar af?'

De gedragsbeïnvloedende maatregel is volgens Calkoen-Nauta bedacht om enerzijds de wildgroei in programma's en interventies voor criminele jongeren tegen te gaan en anderzijds een alternatief te bieden dat tussen de plaatsing in een justitiële jeugdinrichting en de taakstraf ligt. 'De wetgever heeft de intentie om meer gedragsbeïnvloeding in het strafrecht te brengen, en erkent dat gedragsbeïnvloeding kán helpen om delictgedrag te voorkomen.' Of de maatregel, waarin zorg en straf worden gecombineerd, effectief is, moet nog blijken.

Op zich zijn rechters blij met de wettelijk vastgelegde eis dat aangeboden gedragsinterventies binnen de maatregel - in ieder geval op termijn - erkend moeten zijn, denkt Calkoen-Nauta. 'Rechters hechten veel waarde aan erkenning. Hun uitspraak wint erdoor aan kracht. Zowel in de richting van de jongere als naar de maatschappij is het een goed signaal als iets waartoe je iemand veroordeelt ook werkt.' Maar kale erkenning op zich is pas stap één. 'Het is belangrijk dat erkende interventies regelmatig in de uitvoering worden getoetst, en dat de effecten ervan worden gemeten', zegt de rechter. 'Een goede diagnose van de problemen van elke individuele jongere gaat daaraan vooraf. Pas dan weet je wat hij nodig heeft.'

De rechter vindt het verder belangrijk dat de Erkenningscommissie van Justitie samenwerkt met de Erkenningscommissie Jeugdinterventies. 'De minister heeft in de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer expliciet gezegd dat gedragsbeïnvloeding ook mogelijk is door zorg aan te bieden. Recidive kan samenhangen met zorg, opvoeding of scholing. Er bestaan interventies die op die terreinen ingrijpen, maar die niet als primaire doelstelling het terugdringen van recidive hebben. De Erkenningscommissie Gedragsinterventies van Justitie kijkt echter alleen naar interventies die tot doel hebben het delictgedrag te verminderen. Als je in de gedragsbeïnvloedende maatregel ook zorginterventies wil, is het verstandig te rade te gaan bij de andere erkenningscommissie, denk ik.'

Tot slot wijst Calkoen op de mogelijke wrijving tussen interventies die binnen de instellingen worden aangeboden en de gedragsinterventies die zijn afgestemd op het individu.

'Instellingen gaan uit van de groep, de Erkenningscommissie let juist op individuele interventies. Ik denk dat het goed is als de Erkenningscommissie kijkt naar die basisprogramma's om te voorkomen dat een in de instelling aangeboden interventie haaks staat op wat de individuele jongere uiteindelijk nodig heeft.'

4. Communicatie

Het communicatieplan, waarin de communicatietask van de Erkenningscommissie is uitgewerkt, werd in 2006 vastgesteld. In 2007 is verdere uitvoering gegeven aan dit plan.

De belangrijkste communicatiemiddelen die de commissie tot haar beschikking heeft zijn:

- Beoordelingsbrieven aan indieners: Organisaties die een gedragsinterventie hebben ingediend bij de Erkenningscommissie krijgen per brief een terugkoppeling van de beoordeling door de commissie. In 2007 heeft de commissie de lijn voortgezet dat zij in deze brieven haar beoordelingen uitvoeriger toelicht. De commissie geeft aan waar de beschrijving voldoende op scoort en waar de interventie, naar haar oordeel, nog onduidelijkheden bevat of twijfels over bestaan.
- Een digitale nieuwsbrief: Deze verschijnt vier keer per jaar. De nieuwsbrief bevat voornamelijk informatie over uitkomsten van beoordelingen en welke interventies (voorlopig) zijn erkend. In 2007 meldden ongeveer 150 personen zich aan voor de nieuwsbrief, waaronder veel belangstellenden vanuit het openbaar ministerie en de rechterlijke macht. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via de website van de Erkenningscommissie (*pagina Nieuwsbrief*).
- Een internetsite: www.justitie.nl/erkeningscommissie: Belangrijkste onderdeel van deze pagina is een overzicht van de interventies die door de Erkenningscommissie (voorlopig) erkend zijn. Op aparte pagina's voor interventies gericht op jeugd en voor interventies gericht op volwassenen wordt beknopte informatie verstrekt over deze interventies, evenals contactgegevens voor meer informatie. In 2007 zijn diverse onderzoeksartikelen aan de website toegevoegd over effectstudies, meta-analyses en reviews van effectiviteit van gedragsinterventies. Deze zijn te vinden op de pagina Documenten. De website werd in 2007 bijna 6500 keer bezocht door ongeveer vijfduizend bezoekers.

Ook in 2007 heeft de commissie zichzelf op diverse plekken gepresenteerd. Vermeldenswaard is de presentatie op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Er wordt veel geld besteed aan de (re-)ïntegratie van personen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. In dit kader worden talrijke programma's en trainingen ontwikkeld. Steeds luider klinkt de vraag naar de effectiviteit daarvan. Het bureau van de Erkenningscommissie heeft een presentatie gehouden over de achtergrond, doel en de werkwijze van de Erkenningscommissie.

Deelnemers aan de bijeenkomst waren vertegenwoordigers van het UVW en het CWI. Tijdens de bijeenkomst bleek dat de doelgroep van de moeilijk bemiddelbaren binnen de sector van de arbeidstoeleiding en die van de draaideurklanten van Justitie opvallende overeenkomsten vertonen. De deelnemers waren onder de indruk van werkwijze van de Erkenningscommissie. Duidelijk werd ook dat men binnen deze sector van de arbeidsmarkt-toeleiding toegroeit naar evidence-based werken.

5. De Erkenningscommissie in internationaal perspectief

In diverse andere landen bestaan vergelijkbare erkenningscommissies en accreditatieorganen als de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. Landen waar in 2007 contact mee is gelegd, of waarmee het contact sterker is aangehaald, zijn Canada, Engeland en Wales, Schotland, Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, Ierland, Noord-Ierland, Australië en Nieuw-Zeeland.

Met hen is onder andere informatie uitgewisseld over werkwijzen, criteria en geboekte resultaten. Op de internetsite van de Erkenningscommissie zijn links opgenomen naar enkele buitenlandse erkenningscommissies (zie daarvoor de pagina Links).

Besloten is om in 2008 een internationale expert meeting te organiseren met vertegenwoordigers van deze organen. Doel is de (verdere) ontwikkeling en professionalisering van het toetsen van justitiële gedragsinterventies. Het programma is gericht op het uitwisselen van ervaringen met panelleden uit het buitenland en discussies over vragen en dilemma's rondom het onderwerp accreditatie van justitiële gedragsinterventies. Op deze manier hoopt de Erkenningscommissie de kwaliteit van haar eigen beoordelingswerk te verhogen.

De Praktijk#3

Otto van der Bijl
Executie-officier, Amsterdam

Bij gedragsbeïnvloeding moet je mensen op de huid zitten

Otto van der Bijl is executie-officier in Amsterdam, en verbonden aan het project 'Optimalisering voorwaardelijke sanctietoepassing. Doel van het project is ervoor te zorgen dat de voorwaardelijke straf een reëel alternatief wordt voor de korte gevangenisstraf. Gedragsinterventies horen vaak bij de voorwaarden die de rechter stelt. Hoe sneller en consequenter de interventies worden uitgevoerd, hoe beter het is, stelt Van der Bijl. 'Als het gaat om gedragsbeïnvloeding, moet je mensen op de huid zitten. Snel en consequent handelen. Als iemand niet wil, niet komt opdagen bij een training, of altijd te laat is, komt wat mij betreft heel snel de handhaving om de hoek kijken. In sommige gevallen is de korte gevangenisstraf een heel goede gedragsinterventie.'

Dat wil niet zeggen dat Van der Bijl helemaal geen waarde hecht aan gedragsinterventies. Hij laat zich graag overtuigen van het effect ervan, en juicht wetenschappelijk onderzoek toe. 'Maar ik ben sceptisch. Volgens mij is gedragsverandering vooral mogelijk als iemand zelf graag wil. De intrinsieke motivatie is heel bepalend.' Van der Bijl laat zich wat betreft de gedragsinterventies vooral adviseren door de reclassering. Zij weet welke cursussen en trainingen er zijn, en wat een interventie beoogt. 'We proberen actief te voorkomen dat een rechter of officier in een zwarte jurk gaat verzinnen wat goed is als gedragsmaatregel.' In het kader van de Optimalisering voorwaardelijke sanctietoepassing wordt gewerkt aan het samenstellen van een landelijke "menukaart" waarop de belangrijkste gedragsinterventies staan. Niet al deze interventies zijn erkend. Van der Bijl weet uit zijn hoofd ook niet precies wát de Erkenningscommissie allemaal heeft erkend. 'Ik heb op de website gekeken, maar veel is het niet, viel mij op.'

Van der Bijl denkt dat het in de praktijk lastig is te meten of iets werkt. Het is maar net welk doel men voor ogen heeft, zegt hij. 'Neem de korte gevangenisstraf. Het recidivepercentage daarna is hoog. Is de straf daarom niet zinvol? Ik betwijfel dat. Wij besteden in ons strafrecht veel aandacht aan speciale preventie, aan maatregelen waardoor een dader niet opnieuw de fout in gaat. Gedragsinterventies zijn daarop gericht. Maar er zijn ook andere strafdoelen, zoals vergelding, generale preventie en incapacitatie. Wij zijn als Openbaar Ministerie verantwoordelijk voor de geloofwaardigheid van het systeem. Het is goed dat mensen die hulp nodig hebben, die ook kunnen krijgen. Maar we gaan het geen honderd keer proberen. Er zijn veelplegers die een jarenlange carrière van meer of minder gedwongen justitiële hulpverlening achter de rug hebben. Daarvoor hebben we de 'ISD-maatregel'. Binnen die maatregel worden gedragsinterventies aangeboden. Prima. Maar ondertussen zitten mensen ook gewoon vast. Dat is soms effectiever dan een gedragsbeïnvloedende interventie, vrees ik. Iemand die vastzit, pleegt op dat moment geen winkeldiefstal.'

Linda Dubbelman
Jeugdofficier, Rotterdam

Hoe eerder we weten wat helpt en wat niet, hoe beter het is

Sinds 1 februari 2008 is de gedragsbeïnvloedende maatregel in het jeugdstrafrecht van kracht. Binnen deze maatregel kunnen erkende gedragsinterventies worden opgelegd met het doel recidive te voorkomen. De Rotterdamse jeugdofficier Linda Dubbelman, tevens voorzitter van het landelijk jeugd-OM, legt uit dat de maatregel is bedoeld voor delinquente jongeren die (ernstige) gedragsproblemen hebben. De maatregel bestaat uit een combinatie van straf en zorgmodulen en kan voor de duur van zes tot twaalf maanden worden opgelegd. Hoe de maatregel in de praktijk uitpakt, weet Dubbelman nog niet. Wel is zij enigszins bezorgd over de eisen die de wet stelt. 'De wetgeving is gekoppeld aan de erkenningscommissie', legt Dubbelman uit. 'Alle interventies die wij eisen, moeten - in ieder geval op termijn - erkend zijn. Op zich vinden wij het goed dat er lijn komt in het aanbod en een einde wordt gemaakt aan de wildgroei van interventies. Ik verwacht ook dat wij door het werk van de Erkenningscommissie in de toekomst meer inzicht krijgen in de waarde van een bepaalde interventie voor een bepaalde jongere. Wat ik alleen jammer vind, is dat de Erkenningscommissie alleen toetst op de vermindering van recidive. Als een jongere dankzij een bepaalde interventie zijn school af maakt, vind ik dat winst, ook al pleegt hij daarna nog eens een delict.'

Een ander punt van aandacht is de uitvoerbaarheid van het beleid. 'De praktijk kan niet altijd wachten op de wetenschappelijke verantwoording', stelt de jeugdofficier. 'Wat als blijkt dat de Erkenningscommissie maar heel weinig interventies erkent? De bestaande spijbelinterventies bijvoorbeeld voldoen niet aan de criteria die de erkenningscommissie hanteert. Maar wij hebben ondertussen wel de taak schooluitval te voorkomen. Dat lukt niet door alleen maar te straffen. Er is een combinatie nodig van onderwijs, opvangvoorzieningen en begeleiding. Bij de toetsing van een interventie kijkt de Erkenningscommissie nu vooral naar de oplossing van de achterliggende problematiek op de lange termijn. Dat is ook waar wij naar streven, maar ondertussen hebben we op de korte termijn wel het probleem hoe we iemand weer terug naar school krijgen.'

'Het succes van de gedragsbeïnvloedende maatregel hangt af van de behandeling die iemand krijgt', gaat Dubbelman verder. 'In de uitvoering zijn we afhankelijk van de beschikbare voorzieningen. Vooral bij intramurale plaatsing kan dat problemen opleveren. Een jongere die de gedragsbeïnvloedende maatregel krijgt opgelegd, mag niet in een justitiële jeugdinstelling worden geplaatst, en niet in een gesloten jeugdzorginstelling, omdat men de strafrechtelijke en civielrechtelijke plaatsing uit elkaar wil houden. Maar ik weet niet of de reguliere GGZ zit te wachten op agressieve jongeren. Waar moeten we dan met hen heen?'

'Wij hebben te maken met 14-, 15-jarige jongeren met pedagogisch onmachtige ouders, weinig gewetensontwikkeling, en veel problemen', besluit Dubbelman. 'Dat vergt langdurig intensief ingrijpen, en misschien is zes tot twaalf maanden dan wel te kort. Als de gedragswetenschappers binnen de commissie een bepaalde interventie afkeuren, moeten ze wat mij betreft aangeven wat dan wel een passende interventie kan zijn bij veelvoorkomende delicten, zoals spijbelen of alcoholmisbruik. Hoe eerder we weten wat helpt en wat niet, hoe beter het is.'

6. Aanbevelingen

6.1 Aanbevelingen 2007

Nu de eerste gedragsinterventies zijn erkend: voer ze correct uit en evalueer!

Nu de eerste gedragsinterventies zijn erkend zal speciale aandacht moeten uitgaan naar de juiste uitvoering ervan. Uit evaluatieonderzoeken naar de werking van gedragsinterventies, blijkt namelijk dat naast de kwaliteit van het design, de effectiviteit afhangt van de wijze waarop de interventie in de praktijk wordt uitgevoerd. Als er te grote verschillen optreden tussen de uitvoering en het ontwerp, dan zal dit zijn weerslag hebben op de effectiviteit. Enkele voorbeelden: De interventie moet worden uitgevoerd voor de doelgroep waarvoor deze oorspronkelijk bedoeld is, de door de designers voorgeschreven methoden en technieken moeten worden gehanteerd en de trainers dienen te voldoen aan de gestelde vereisten. Veelal blijkt dat er na verloop van tijd verschillen tussen ontwerp en uitvoering gaan ontstaan. Het advies van de Erkenningscommissie is dan ook om de juiste uitvoering van gedragsinterventies goed te borgen. Duidelijk moet worden welke organisatie welke rol daarbij vervult.

Naast het borgen van de integere uitvoering zal gestart moeten worden met het uitvoeren van effectevaluaties. De uitkomsten van de effectevaluaties zijn van belang voor een eventuele verlenging van de status Erkend over vijf jaar. Want op dat moment zal duidelijk moeten zijn of de eens erkende gedragsinterventies hun belofte waar maken, namelijk dat deze daadwerkelijk een significante bijdrage leveren aan het terugdringen van recidive.

Ontwikkel meer kennis over meisjescriminaliteit

De Erkenningscommissie heeft tot twee keer toe een gedragsinterventie beoordeeld die was gericht op het terugdringen van het delictgedrag onder meisjes. Deze gedragsinterventie is niet erkend door de commissie. De commissie constateert dat er te weinig wetenschappelijke gefundeerde kennis bestaat om aparte gedragsinterventies voor meisjes op te baseren. Zij beveelt daarom aan om wetenschappelijk onderzoek naar het ontstaan van meisjescriminaliteit te stimuleren. Daarnaast vindt zij het wenselijk om te onderzoeken of - gezien de specifieke kenmerken van de doelgroep - meisjesspecifieke gedragsinterventies nodig zijn.

6.2 Aanbevelingen van het jaarverslag 2006 nog steeds actueel

De Erkenningscommissie heeft met vreugde kennisgenomen van het feit dat het ministerie van Justitie extra onderzoekscapaciteit beschikbaar heeft gesteld voor het opstellen van en uitvoeren van onderzoeksplannen voor het uitvoeren van effectonderzoek. Hiermee is een belangrijke aanbeveling van de Erkenningscommissie uit het jaarverslag van 2006 overgenomen. Twee aanbevelingen zijn nog steeds actueel en worden gezien het belang hier in herinnering geroepen:

Niet iedere organisatie haar eigen gedragsinterventies

Net zoals in 2006 het geval was, zijn de meeste van de in 2007 beoordeelde gedragsinterventies voor jeugdigen gebonden aan de organisatie die deze heeft ontwikkeld (of laten ontwikkelen). Dit leidt tot dubbelingen en overlap van typen van interventies. Zo heeft de Erkenningscommissie in 2007 twee nazorginterventies beoordeeld (Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer van Spirit en het Buitenprogramma van Work-Wise). Een dergelijke organisatie-

gebonden benadering brengt met zich mee dat jongeren met specifieke criminogene behoeften buiten de boot vallen, als deze op het niveau van de afzonderlijke inrichting (te) weinig voorkomen. Het tweede nadeel is dat het lastig is om voldoende gegevens te krijgen over de effectiviteit van de toegepaste gedragsinterventie, omdat het aantal pupillen in één instelling daarvoor dikwijls te klein is. Evenals vorige jaar benadrukt de Erkenningscommissie daarom het belang van niet de instelling, maar de kenmerken van de doelgroep als uitgangspunt te maken van de te ontwikkelen gedragsinterventies. Zo kan een beperkter maar dekkend aanbod van gedragsinterventies worden ontwikkeld en ontstaat een betrouwbaarder beeld van de effectiviteit (door de grotere aantallen pupillen die van het beperkt aantal gedragsinterventies gebruik maken). Bovendien wordt daarmee het gebruik van één landelijk risicotaxatieinstrument bevorderd.

Stimuleer innovatie

In het vorige jaarverslag werd erop gewezen dat de meeste van de aangeboden gedragsinterventies voor een belangrijk deel gebaseerd zijn op cognitief gedragsmatige uitgangspunten. Dit is begrijpelijk aangezien het meeste effectonderzoek betrekking heeft op cognitieve gedragstherapieën en de resultaten van dit onderzoek veelbelovend zijn. Omdat er zo weinig bekend is over de werking van andersoortige gedragsinterventies, zal men minder geneigd zijn deze gedragsinterventies te ontwikkelen, toe te passen en vervolgens te evalueren. Zo dreigt er een tamelijk eenzijdige, zichzelf versterkende focus te ontstaan op de inzet van cognitieve gedragstherapieën. Hierdoor verdwijnen alternatieve aanpakken buiten beeld of worden niet voldoende uitgewerkt. De Erkenningscommissie blijft daarom aandacht vragen voor stimuleren van onderzoek naar gedragsinterventies die niet (uitsluitend) zijn gebaseerd op cognitief gedragstherapeutische uitgangspunten.

7. Summary

The Accreditation Panel for Behaviour Programmes for Offenders assesses the quality of behaviour programmes for juvenile and adult offenders. Approved interventions are those that may be expected to reduce or prevent recidivism. In this way the Accreditation Panel contributes towards increasing public safety in the Netherlands. The Accreditation Panel was established on 30 August 2005.

In addition to assessing behaviour programmes, the Accreditation Panel has two further tasks: advising the Minister of Justice on the effectiveness of behaviour programmes, and providing information about the activities of the Panel. The Panel performs these tasks with the greatest possible care and expertise. In performing its tasks, the Panel assumes an impartial position: in its assessment of behaviour programmes the Panel only allows itself to be guided by the quality criteria provided by the Ministry of Justice.

In 2007, the Panel assessed fifteen behaviour programmes; one more than in 2006. Three behaviour programmes were fully approved. The first of these was the Cognitive Skills Training programme in which adult offenders are taught new reasoning skills, helping them to think before they act. The second approved programme is an intramural aggression regulation training programme, the aim of which is to provide intramural training to young people aged 16-21 who display reactive and/or proactive aggressive behaviour. The third approved training programme is a cognitive and social skills training programme in which young people aged 12 to 17, inclusive, can learn cognitive and social skills so that they are able to resolve high-risk situations in a pro-social manner.

The Panel has also provisionally approved three behaviour programmes, all of which are aimed at young people. These included two after-care programmes for young people who need to re-integrate into society following their release from a correctional institution for juvenile offenders. The third provisionally approved programme is Multisystemic Treatment (MST), an intensive, outpatient method of treatment aimed at reinforcing the educational and problem-solving skills of people involved in the social care system for young people.

The first three fully approved programmes mark the beginning of a new phase, in which the focus is not just on developing and clearly defining behaviour programmes, but also on the correct implementation of such programmes and the assessment of their effects. Correct implementation is vital if the intended reduction in recidivism is to be achieved. The recommendation of the Accreditation Panel is that behavioural programmes be implemented correctly and to ensure that this is the case.

Furthermore, it will be necessary to start carrying out research on the effects achieved by the approved programmes of interventions. The results of this research are taken into account when determining whether the "Approved" status will be extended after five years. It has to be clear at that time whether or not the approved programmes have delivered on their promises: making a significant contribution towards reducing recidivism.

Bijlagen

Bijlage 1

Instellingsbesluit Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie, Staatscourant van 21 oktober 2005

De Minister van Justitie,
Besluit:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:
de Minister: de Minister van Justitie;
De Commissie: de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 2

Er is een Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 3

De Commissie heeft tot taak te beoordelen of gedragsinterventies kunnen leiden tot vermindering of het voorkomen van recidive van de deelnemers, te adviseren aan de Minister over de effectiviteit van gedragsinterventies en te communiceren over haar activiteiten.

Artikel 4

1. De Commissie heeft een voorzitter en ten hoogste elf overige leden.
2. De voorzitter en de overige leden worden door de commissie gehoord, door de Minister benoemd.
3. De benoeming geschiedt voor een periode van ten hoogste drie jaren. Herbenoeming kan eenmaal en voor ten hoogste drie jaren aansluitend plaatsvinden.

Artikel 5

1. De leden van de Commissie worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor een goede vervulling van de in artikel 3 genoemde taken.
2. Van de Commissie maken in ieder geval deel uit:
 - a. deskundigen op het gebied van gedragswetenschappen;
 - b. deskundigen op het gebied van de uitvoeringspraktijk;

Artikel 6

Met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit worden als leden van de Commissie benoemd:

a. Mw. dr. G.H.M.M. ten Horn (voorzitter);	g. Prof. dr. P.M.G. Emmelkamp;
b. Mw. prof. dr. mr. C.C.J.H. Bijleveld;	h. Prof. dr. G.L. van Heck;
c. Mw. Dr. L. Boendermaker;	i. Prof. dr. J. Hermanns;
d. Dr. S. Bogaerts;	j. Prof. dr. P.H. van der Laan;
e. Prof. dr. R. Bullens;	k. Drs. R.M. Poort;
f. Dr. B.H. Bulten;	l. Prof. dr. P.J.M. Prins.

Artikel 7

1. De leden van de Commissie worden op eigen aanvraag door de Minister ontslagen.
2. De leden kunnen voorts door de Minister worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.

Artikel 8

1. De Commissie heeft een secretaris.
2. De secretaris is voor zijn werkzaamheden uitsluitend verantwoording schuldig aan de Commissie.
3. Aan de secretaris kunnen andere medewerkers worden toegevoegd.
4. De secretaris en de andere medewerkers zijn geen lid van de Commissie.
5. De Minister benoemt, bevordert, schorst en ontslaat, na overleg met de voorzitter van de Commissie, de secretaris, en, na overleg met de secretaris, de andere medewerkers.
6. De Minister draagt, na overleg met de Commissie, zorg voor de nodige voorzieningen ten behoeve van de werkzaamheden van de Commissie.

Artikel 9

1. De Commissie stelt een reglement vast. Dit bevat in ieder geval regels over werkwijzen en procedures met het oog op een goede en zorgvuldige uitoefening van de in artikel 3 genoemde taken.
2. Het reglement alsmede elke wijziging daarvan wordt zo spoedig mogelijk gezonden aan de Minister en behoeft diens goedkeuring.

Artikel 10

De Commissie kan zich op onderdelen van haar taak laten bijstaan door personen van zowel binnen als buiten de overheid, van wie de deskundige inbreng van belang kan zijn in verband met de zorgvuldige voorbereiding en totstandkoming van de beoordeling van gedragsinterventies.

Artikel 11

De Commissie stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van de werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar. Het verslag wordt aan de Minister toegezonden en algemeen verkrijgbaar gesteld.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 13

Dit besluit treedt met ingang van 1 september 2005 in werking.

Dit besluit en de bijbehorende toelichting zullen worden bekendgemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

Den Haag, 12 oktober 2005.

De Minister van Justitie,

J.P.H. Donner.

Toelichting

Justitie levert een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving door onder andere vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen uit te voeren. Een van de doelen daarbij is om te voorkomen dat een dader na terugkeer in de samenleving terugvalt in crimineel gedrag. Bij minderjarigen geldt bovendien de eis dat de vrijheidsstraf en de vrijheidsbenemende maatregel dienen bij te dragen aan de opvoeding van de jeugdige.

De recidive van gedetineerden is hoog. Gedragsinterventies moeten die recidive verminderen.

Een (justitiële) gedragsinterventie is gericht op het beïnvloeden van iemands gedrag om ondermeer recidive te voorkomen. Gedragsinterventies kunnen worden aangeboden als voorwaarde of als onderdeel van de strafrechtelijke sanctie of maatregel. De interventies kunnen zowel binnen een instelling (intramuraal) of buiten een instelling (extramuraal) worden uitgevoerd.

Om de kwaliteit van intramurale en extramurale gedragsinterventies te kunnen vaststellen, wordt de erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie ingesteld. Deze commissie heeft de opdracht te beoordelen of gedragsinterventies (kunnen) leiden tot vermindering of het voorkomen van recidive van zowel meerderjarigen als minderjarigen. De taken van de Erkenningscommissie zijn omschreven in artikel 3 van deze regeling.

Om te kunnen beoordelen of gedragsinterventies veelbelovend zijn, heeft het ministerie van Justitie kwaliteitscriteria opgesteld. De Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie maakt gebruik van deze criteria bij het beoordelen van voorgelegde gedragsinterventies. De beoordelingen van de commissie zullen leiden tot een lijst van gedragsinterventies, waarvan verwacht mag worden dat de toepassing daarvan de recidive vermindert. De inhoudelijke en wetenschappelijke onderbouwing van die oordelen zal er toe bijdragen dat organisaties die zijn belast met de uitvoering van gedragsinterventies hun werk kunnen verbeteren. Bij de samenstelling van de commissie is rekening gehouden met de hiervoor noodzakelijke deskundigheid. De commissie is onafhankelijk. De leden worden op grond van hun wetenschappelijke kennis en/of kennis van de uitvoeringspraktijk op persoonlijke titel benoemd. De positief beoordeelde gedragsinterventies worden gepubliceerd in de jaarverslagen van de Erkenningscommissie. Daarnaast publiceert de commissie tussentijdse rapportages op een website.

De commissie zal voorts de Minister kunnen adviseren over de uitvoerings- en toepassingsaspecten van de criteria.

De Erkenningscommissie zal drie tot vier keer per jaar bijeenkomen.

De commissie zal worden ondersteund door een Bureau Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. Het hoofd van het Bureau treedt op als secretaris van de Erkenningscommissie en is in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de algehele coördinatie van de indiening en behandeling van de aanvragen voor erkenning en de rapportages die daaruit voortvloeien.

De Minister van Justitie,
J.P.H. Donner

Overzicht functies en nevenactiviteiten voorzitter en leden van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Doel van dit overzicht is om inzicht te geven in de functies die voorzitter en leden bekleden en andere materiële en niet-materiële belangen (in dit overzicht aangeduid als 'nevenactiviteiten') die relevant kunnen zijn voor het werk van de commissie.

Voorzitter

Prof. dr.W. (Willem) van Tilburg, emeritus hoogleraar klinische psychiatrie (VU medisch centrum te Amsterdam), en tot 2007 eerste geneeskundige van de instelling GGZ Buitenamstel.

Nevenactiviteiten:

- Voorzitter van de werkgroep richtlijnontwikkeling multidisciplinaire richtlijn huiselijk geweld van het Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg CBO en het Trimbos-instituut.
- Voorzitter van de richtlijnencommissie voor de toepassing van dwang in de psychiatrie van de Nederlandse Vereniging Psychiatrie
- Lid van de Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek

Leden

Prof. dr. mr. C. C.J.H. (Catrien) Bijleveld, hoogleraar methoden en technieken van criminologisch onderzoek aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit. Senior onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR). Heeft onderzoek onder meer gedaan naar criminele carrières, de effectiviteit van interventies en jeugdige zedendelinquenten.

Nevenactiviteiten:

- Betrokken bij recidiveonderzoek onder de populatie ex-pupillen van Harreveld
- Lid van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)

Dr. L. (Leonieke) Boendermaker, werkzaam bij het expertisecentrum Jeugdzorg, van het Nederlands Jeugdinstituut. Expert op het terrein van zorgaanbod in de jeugdzorg, waaronder de justitiële jeugdzorg.

Nevenactiviteiten:

- Geen relevante nevenactiviteiten

Prof. dr. S. (Stefan) Bogaerts, hoofd Onderzoeksafdeling Criminaliteitspreventie, Sanctietoepassing, Jeugdbescherming en Slachtofferzorg van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Hoogleraar forensische psychologie aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Tilburg. Adviserend lid met betrekking tot de onderzoeksimplicaties van de te beoordelen gedragsinterventies.

Nevenactiviteiten:

- Bestuurslid van de Vereniging Forensische Seksuologie
- Expert/ge gedragsdeskundige bij strafzaken aan de rechtbank van Leuven
- In het verleden betrokken bij onderzoek naar de Cognitieve Vaardigheidstraining (CoVa)

Prof. dr. R. (Ruud) Bullens, bijzonder hoogleraar forensische kinder- en jeugdpsychologie aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam. Senior consultant bij De Waag, Directeur van het Diagnostisch Expertise Centrum. Veel ervaring met verrichten van forensische diagnostiek en behandeling van zowel jongeren als volwassenen.

Nevenactiviteiten:

- Lid van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ)
- Lid van de Landelijke Expertisegroep bijzondere zedenzaken

Dr. B.H. (Erik) Bulten, hoofd diagnostiek onderzoek en opleidingen van de Pompestichting. Senior onderzoeker aan het Academisch Centrum Sociale Wetenschappen (ACSW) van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Nevenactiviteiten:

- Raad van toezicht van de Hoenderloo Groep

Prof. dr. P. M. G. (Paul) Emmelkamp, hoogleraar klinische psychologie aan de faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Senior consultant bij De Waag. Uitgebreide kennis over de effectiviteit van cognitieve en sociale vaardigheidstrainingen, expertise op het gebied van de forensische psychologie.

Nevenactiviteiten:

- In het verleden betrokken bij onderzoeken naar het effect van gedragstherapie bij TBS-gestelden en naar de diagnostiek van psychopathie
- Betrokken bij onderzoek naar de evaluatie van de Leefstijltraining

Prof. dr. G. L. (Guus) van Heck, hoogleraar klinische gezondheidspsychologie aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Tilburg. Lid programmacommissie Verslaving ZonMw, expert op het gebied van de ontwikkeling en toepassing van gedragsinterventies, onder meer in de verslavingszorg.

Nevenactiviteiten:

- Geen relevante nevenactiviteiten

Prof. dr. J. (Jo) Hermanns, deeltijd hoogleraar Algemene Opvoedkunde aan de Faculteit Maatschappij en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en bijzonder hoogleraar Kohnstamm-leerstoel (UvA). Lector 'Hulpverlening in een gedwongen kader' aan de Hogeschool Utrecht. Betrokken bij vele innovaties en implementatie daarvan in jeugdbeleid, jeugdzorg, en jeugdbescherming.

Nevenactiviteiten:

- Lid van de Adviescommissie Toelating en Begeleiding (ACTB) in het Speciaal Onderwijs
- Lid van de Programmacommissie Jeugdzorg van ZonMw

Prof. dr. P. H. (Peter) van der Laan, bijzonder hoogleraar Sociaal Pedagogische Hulpverlening aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Senior onderzoeker aan het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR), Leiden.

Nevenactiviteiten:

- Lid van Steering Committee van de Campbell Crime and Justice Group

Drs. R. M. (René) Poort, senior-adviseur bij Reclassering Nederland. Voormalig secretaris van de programmacommissie, die ten behoeve van de drie landelijke reclasseringsinstellingen gedragsinterventies beschreef en beoordeelde. Kennis van de uitvoeringspraktijk in de volwassenenreclassering. Voormalig lid van de werkgroep gedragsinterventies van Terugdringen Recidive.

Nevenactiviteiten:

- Geen relevante nevenactiviteiten

Prof. dr. P. J.M. (Pier) Prins, hoogleraar klinische kinder- en jeugdpsychologie aan de Programmagroep Klinische Psychologie van de faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, Universiteit van Amsterdam. Gespecialiseerd in gedragsverandering & interventies op het gebied van gedragsstoornissen en emotionele stoornissen bij kinderen en jongeren.

Nevenactiviteiten:

- Lid van het bestuur van de Fren trop Stichting

Bureau van de Erkenningscommissie

Drs. Th. P. (Thijs) van der Heijden MBA, secretaris van de Erkenningscommissie en hoofd van het bureau van de Erkenningscommissie.

Drs. J.M. (Janneke) Kramers, beleidsmedewerker van het bureau van de Erkenningscommissie.

Bijlage 3

Kwaliteitscriteria

1. Theoretische onderbouwing: de gedragsinterventie is gebaseerd op een expliciet veranderingsmodel waarvan de werking wetenschappelijk is aangetoond.
2. Selectie van justitiabelen: het type justitiabele waarop de gedragsinterventie zich richt wordt duidelijk gespecificeerd en geselecteerd.
3. Dynamische criminogene factoren: de gedragsinterventie is gericht op het veranderen van risicofactoren die samenhangen met het criminele gedrag.
4. Effectieve (behandel)methoden: er worden (behandel)methoden toegepast die aantoonbaar effectief of veelbelovend zijn.
5. Vaardigheden en protectieve factoren: de aanpak is mede gericht op het leren van praktische, sociale en probleemoplossende vaardigheden.
6. Fasering, intensiteit en duur: de intensiteit en duur van de gedragsinterventie sluit aan bij de problematiek van de deelnemer.
7. Betrokkenheid en motivatie: betrokkenheid van de deelnemer bij de gedragsinterventie en motivatie voor deelname moeten worden bevorderd en gestimuleerd.
8. Continuïteit: er moeten duidelijke verbindingen zijn tussen de gedragsinterventie en de totale begeleiding van de justitiabele.
9. Interventie-integriteit: de gedragsinterventie wordt op de juiste manier uitgevoerd.
10. Evaluatie: een doorlopende evaluatie geeft inzicht in de effectiviteit van de gedragsinterventie.

Organisaties die gedragsinterventie bij de Erkenningscommissie kunnen indienen

Een beperkte groep van organisaties kan interventies ter beoordeling aan de Erkenningscommissie voorleggen. Het gaat om de volgende organisaties:*

De indieners van gedragsinterventies voor volwassenen:

- de directie van Reclassering Nederland
- de directie van het Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering
- de directie van de Stichting Verslavingsreclassering GGZ-Nederland, namens de organisaties vallend onder deze stichting
- de sectordirectie Gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen, namens penitentiaire inrichtingen
- de directie Sanctie- en Preventiebeleid, ministerie van het Justitie

De indieners van gedragsinterventies voor minderjarigen:

- de Bureaus Jeugdzorg
- MOgroep
- de directie van het Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering
- Halt Nederland, namens de Halt-bureaus
- het Landelijk Bureau van de Raad voor de Kinderbescherming
- de sectordirectie Justitiële Jeugdinstellingen van de Dienst Justitiële Inrichtingen, namens de rijks- en particuliere en justitiële jeugdinstellingen
- de directie Justitieel Jeugdbeleid, ministerie van Justitie

* Organisaties die niet rechtstreeks interventies bij de commissie ter beoordeling kunnen indienen, kunnen dit doen door tussenkomst van de organisaties die hier wel voor zijn aangewezen.

Bijlage 5

Overzicht van alle tot en met 31 december 2007 beoordeelde gedragsinterventies

Gedragsinterventies	Indieners	Jaar van beoordeling	Beoordeling
Youth at Risk	BJZ Limburg	2006	Niet erkend
Arbeid	DJI/GW	2006	Voorlopig erkend
Agressieregulatie op Maat	DJI/JJI	2007 *	Erkend
Boosheid de Baas	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Brains4Use	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Buitenprogramma Work Wise	DJI/JJI	2007	Voorlopig erkend
Competentievergroting in het leven van alledag	DJI/JJI	2006	Niet erkend
Dialectische gedragstherapie	DJI/JJI	2007	Niet erkend ***
Equip	DJI/JJI	2006	Niet erkend ***
Herstelopvoeding	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer	DJI/JJI	2007	Voorlopig erkend
Sociale Vaardigheden op Maat	DJI/JJI	2006	Voorlopig erkend
Werken aan je Toekomst	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Solide basis voor de toekomst	DJI/JJI	2006/2007	Niet erkend ***
ART Wiltshire-Nederland **	Leger des Heils	2006	Voorlopig erkend
CoVa+	Leger des Heils	2006	Voorlopig erkend
Huisvesting en Wonen	Leger des Heils	2006	Niet erkend
Handboek methode jeugdreclassering	MOgroep	2006	N.v.t. ****
Multisysteem therapie	Raad voor de Kinderbescherming	2007	Voorlopig erkend
Slachtoffer in Beeld	Raad voor de Kinderbescherming	2005	Niet erkend
Tools4U	Raad voor de Kinderbescherming	2007 *	Erkend
CoVa	Reclassering Nederland	2005/2007	Erkend
Leefstijltraining voor Justitiabelen	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2006 *	Voorlopig erkend
Terugvalpreventie middelen	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2006/2007	Niet erkend ***

* In het betreffende jaar twee keer beoordeeld

** Alleen voor gedetineerden, intramuraal gebruik

*** Niet erkend, verdere uitwerking gewenst

**** Niet beoordeeld

Beschrijving van alle tot en met 31 december 2007 erkende en voorlopig erkende gedragsinterventies**Arbeid**

Het doel van de gedragsinterventie Arbeid is om justitiabelen inzicht te geven en vaardigheden te leren waardoor ze (beter) in staat zijn werk te krijgen en te houden. De training bestaat uit drie modules die in totaal 22 sessies van twee uur omvatten. De eerste module 'Kiezen voor werk' is gericht op arbeidsmotivatie en het krijgen van een realistisch beeld over de arbeidsmarkt. In de tweede module 'Kunnen werken' worden vaardigheden aangeleerd voor het krijgen en behouden van werk. In de derde module 'Werk zoeken' wordt informatie gegeven over instanties en wordt geoefend met het gebruiken van zoekkanalen.

<i>Indienende organisatie</i> DJI, Sector Gevangeniswezen	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Voorlopig erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Meerderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Juni 2006
<i>Intra- of extramuraal</i> Intramuraal en extramuraal	<i>Status geldig tot</i> Juni 2008

Agressieregulatie op Maat

Agressieregulatie op Maat is een intramurale training voor jongens en meisjes van 16-21 jaar met een forse agressieproblematiek die reactieve en/of proactieve agressie vertonen. Het primaire doel van de training is het verbeteren van de zelfregulatie. De interventie maakt gebruik van een cognitieve gedragsmatige aanpak met dramatherapeutische technieken, waarbij continu aandacht is voor het motiveren. Er wordt maatwerk geleverd door de inhoud van de interventie af te stemmen op de hulpvraag van de jongere. Via modules wordt er gewerkt aan o.a. stressreductie, beheersingsvaardigheden, impulscontrole, conflicthantering, het veranderen van disfunctionele cognities en het ombuigen van negatieve interactiecirkels met verzorger(s). De training wordt zowel individueel als groepsgericht aangeboden. De individuele training vindt wekelijks plaats, de groepstraining bestaat uit 12 sessies van 1,5 uur en wordt om de week aangeboden.

<i>Indienende organisatie</i> DJI Sector Justitiële Jeugdinstellingen RJI de Doggershoek	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Minderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Oktober 2007
<i>Intra- of extramuraal</i> Intramuraal	<i>Status geldig tot</i> Oktober 2012

ART Wiltshire-Nederland

De ART Wiltshire-Nederland is een agressieregulatietherapie voor volwassenen met een geschiedenis waaruit een patroon blijkt van reactie, interpersoonlijke geweldsdelicten waarbij het gaat om daadwerkelijk geweld en dreiging met geweld. De ART bestaat uit drie modules: de module Sociale vaardigheden (om destructieve vaardigheden te vervangen door constructieve vaardigheden), de module Woedebeheersing en de module Moreel redeneren.

De training bestaat uit 18 groepsbijeenkomsten van 2 uur en 15 minuten. Daarnaast is er een individuele bijeenkomst voorafgaand aan en na afloop van de training.

<i>Indienende organisatie</i> Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Voorlopig erkend voor intramurale toepassing
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Meeerderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Oktober 2006
<i>Intra- of extramuraal</i> Voorlopig erkend voor intramuraal, niet erkend voor extramuraal toepassing	<i>Status geldig tot</i> Oktober 2008

Buitenprogramma Work-Wise

Het Buitenprogramma Work-Wise is een integraal onderdeel van de Work-Wise methode en is gericht op het begeleiden van jongeren voor, tijdens en na hun terugkeer in de maatschappij vanuit een (justitiële) jeugdinrichting. Het programma start ruim voordat de jongeren naar buiten mogen. Het doel van het 'Buitenprogramma Work-Wise' is het behouden van een passende opleiding, stage- of werkplek. Het programma richt zich ook op wonen, sociaal netwerk en vrijetijdsbesteding. Het is bestemd voor jongeren van 15-23 jaar die voor minimaal 3 maanden in een (justitiële) jeugdinrichting geplaatst zijn. Het Buitenprogramma duurt 1 tot 1,5 jaar, afhankelijk van de begeleidingsnoodzaak (recidivekans) en de motivatie van de jongere.

<i>Indienende organisatie</i> DJI, Sector Justitiële Jeugdinrichtingen, Work-Wise	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Voorlopig erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Minderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Juni 2007
<i>Intra- of extramuraal</i> Start intramuraal, vervolg extramuraal	<i>Status geldig tot</i> Juni 2009

Cognitieve Vaardigheden (CoVa)

Denken is de basis van gedrag. En juist daar gaat het bij een grote groep delictplegers structureel mis. Het ontbreekt hen vaak aan goede vaardigheden, waardoor ze eerst handelen en dan pas gaan nadenken. De CoVa leert nieuwe denkvaardigheden aan. De training bestaat uit 22 sessies van 2,5 uur, die tweemaal per week plaatsvinden, en neemt daarmee circa drie maanden in beslag.

Indienende organisatie
Reclassering Nederland

Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie
Erkend

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Meerderjarigen

Datum beoordeling Erkenningscommissie
December 2007

Intra- of extramuraal
Intramuraal en extramuraal

Status geldig tot
December 2012

Cognitieve Vaardigheden plus CoVa+ (Houd je hoofd Cool met de helpende hand)

De CoVa+ is gericht op het aanpassen van cognitieve disfuncties bij justitiabelen met een intelligentieniveau tussen een IQ van 70 en 90. Kern in de aanpak is de sociale probleemoplossing, aangevuld met elementen van angermanagement, cognitieve herwaardering, assertiviteitstraining en emotieherkenning. De training bestaat uit 36 groepsbijeenkomsten van 1,5 uur.

Indienende organisatie
Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering

Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie
Voorlopig erkend

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Meerderjarigen

Datum beoordeling Erkenningscommissie
Juni 2006

Intra- of extramuraal
Intramuraal en extramuraal

Status geldig tot
Juni 2008

Leefstijltraining

De Leefstijltraining is een groepstraining gericht op verandering van problematisch middelengebruik of gokgedrag in relatie tot het delictgedrag. Het doel van de training is primair het verminderen van de kans op recidive middels het beïnvloeden van middelengebruik of de verslaving. Het hoogste doel is abstinentie. Deelnemers worden gemotiveerd om het middelengebruik te veranderen en geleerd om risicosituaties te vermijden of anders aan te pakken. De training bestaat uit negen bijeenkomsten van twee uur, die bij voorkeur in een periode van 13 weken plaatsvinden.

<i>Indienende organisatie</i> SVG	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Voorlopig erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Meeerderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Maart 2006, Oktober 2006
<i>Intra- of extramuraal</i> Intramuraal en extramuraal	<i>Status geldig tot</i> Oktober 2008

Multisysteem Therapie

Multisysteem Therapie (MST) is intensieve, ambulante behandelingsmethode gericht op jongeren met ernstig antisociaal en delinquent gedrag, die op het punt staan om uit huis geplaatst te worden. MST richt zich op alle risicofactoren die samenhangen met dit probleemgedrag. Door het sociale systeem rond een jongere te versterken in probleemoplossende en opvoedkundige vaardigheden wordt de jongere gestimuleerd zijn/haar gedrag te veranderen. De interventies die binnen MST worden ingezet richten zich vooral op ouders en andere sleutelfiguren uit de omgeving van de jongere, maar meestal wordt ook gewerkt aan het vergroten van vaardigheden van de jongere zelf, het functioneren op school en de omgang met prosociale leeftijdsgenoten. De behandelduur is gemiddeld 3 tot 5 maanden.

<i>Indienende organisatie</i> Raad voor de Kinderbescherming	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Voorlopig erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Minderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Oktober 2007
<i>Intra- of extramuraal</i> Extramuraal	<i>Status geldig tot</i> Oktober 2009

Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer

Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer biedt hulp voor jongeren na vrijheidsbeneming. Het werkt op vrijwillige óf gedwongen basis met jongeren van 16 tot en met 23 jaar van wie het delictgedrag samenhangt met antisociale denkpatronen, gedragsproblemen en vaardigheidstekorten. De terugkeer van de jongere uit een justitiële jeugdinrichting wordt door de interventiewerker intensief begeleid. Hij zet gedragsinterventies in de eigen context van de jongere in. De werkrelatie met de jongere is intensief, direct én doortastend. Het programma begint al als de jongere nog vastzit en duurt minimaal 9 maanden.

Indienende organisatie

DJI, Sector Justitiële Jeugdinrichtingen, Spirit

Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie

Voorlopig erkend

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Datum beoordeling Erkenningscommissie

Juni 2007

Intra- of extramuraal

Start intramuraal, vervolg extramuraal

Status geldig tot

Juni 2009

Sociale Vaardigheidstraining op Maat

De interventie is een training voor jongens en meisjes in de leeftijd van 14-21 jaar met probleemgedrag dat voor een deel voortkomt uit onvermogen tot zelfstandig en adequaat hanteren van lastige sociale situaties. De interventie biedt de mogelijkheid om, afhankelijk van de problematiek en het recidiverisico van de jongere een algemene sociale vaardigheidstraining aan te bieden en/of een training gericht op conflicthantering en/of het vergroten van de assertiviteit. Er wordt gebruik gemaakt van een cognitieve gedragstherapeutische aanpak, waarbij extra aandacht is voor het motiveren en het vergroten van het geloof in eigen kunnen. De trainingen bestaan uit 12-20 bijeenkomsten van 1,5 uur (voor groepen, 1 uur voor individuele training).

Indienende organisatie

DJI, sector Justitiële Jeugdinrichtingen,
RJI De Doggershoek

Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie

Voorlopig erkend

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Datum beoordeling Erkenningscommissie

Oktober 2006

Intra- of extramuraal

Intramuraal

Status geldig tot

Oktober 2008

Tools4U

Tools4U is bedoeld voor normaal begaafde jongens en meisjes (IQ > 85) in de leeftijd van 12 t/m 17 jaar, die één of meerdere delicten hebben gepleegd. Jongeren leren cognitieve en sociale vaardigheden om voor hen risicovolle situaties op een pro-sociale wijze op te lossen. In de plus-variant (Tools4U+) worden enkele opvoedingsvaardigheden van de ouders versterkt. Het aantal bijeenkomsten van de training is afhankelijk van het aantal te trainen vaardigheden en het niveau van de jongere: minimaal 8 tot maximaal 16 (plus-variant). Tools4U kan worden opgelegd door de officier van justitie of de kinderrechter en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Kinderbescherming. Tools4U is voortgekomen uit de 'sociale vaardigheidstraining als taakstraf voor minderjarigen'.

<i>Indienende organisatie</i> Raad voor de Kinderbescherming	<i>Uitkomst beoordeling Erkenningscommissie</i> Erkend
<i>Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen</i> Minderjarigen	<i>Datum beoordeling Erkenningscommissie</i> Oktober 2007
<i>Intra- of extramuraal</i> Extramuraal	<i>Status geldig tot</i> Oktober 2012

Colofon

Uitgave

Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie, april 2008

Teksten

Bureau van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

Interviews

Miek Smilde, Amsterdam

Fotografie

Folkert van Dunné, Amsterdam (portretserie en groepsfoto)

Kick Smeets, Amsterdam (foto dhr. Van Tilburg)

Ontwerp

Richard Sluijs, Den Haag

Druk

DeltaHage, Den Haag

Contact/meer informatie

Bureau van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

Telefoon (070) 370 17 98

E-mail erkenningscommissie@minjus.nl

Website www.justitie.nl/erkenningscommissie

U kunt zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van de Erkenningscommissie via de website, pagina Nieuwsbrief.

Dit is een uitgave van de Erkenningcommissie Gedragsinterventies
Justitie, gefinancierd door het ministerie van Justitie.

De commissie is opgericht in het kader van het kabinetsbrede
programma 'Naar een veiliger samenleving'.

April 2008

Naar een veiliger samenleving